

hidtil have udtalt sig i denne Sag, mene, at Kravet om, at Statsbanerne skulle forrente sig med Statskassens almindelige Rente, bør fastholdes. Jeg stiller mig paa dette principale Standpunkt og staar for saa vidt i Modsætning til de Talere, der hidtil have udtalt sig. Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Philipsen) sagde, at Kravet om Forrentning af Statsbanerne er umuligt. Hvis det ærede Medlem havde sagt, at det er umuligt at naa en Forrentning med $3\frac{1}{2}$ pCt. i eet Spring, ja saa vilde jeg have givet ham Ret, eftersom vi ere komne saa langt ned, men jeg kan ikke anerkende de Grunde, som i Almindelighed anføres for, at det er umuligt at naa til en Forrentning af vore Statsbaner.

Man siger, at vi have ingen Gennemgangstrafik her i Landet, og det skulde være det, der gjorde det. Men et Land som Sverige har sikkert heller ikke nogen Gennemgangstrafik, og alligevel forrente de svenske Statsbaner sig. Man siger — jeg har set det i Kommissionens Betænkning, tror jeg; — at Danmark er et saa vanskeligt Land at drive Baner i, fordi det har saadan en langstrakt Façon. Naa, det har Sverige da endelig ogsaa, og der forrente Statsbanerne sig, som jeg allerede har bemærket. Saa anfører man som en Grund for, at de danske Statsbaner ikke kunne forrente sig, at vi have de to Bælter, hvorover baade Gods og Personer skulde beføres. Ja, jeg har et levende Indtryk af, at disse to Bælter paa deres Bølger maa bære mange af de danske Statsbaners Synder. Hvis det virkelig er saa, at det er dyrt at faa Gods og Personer over disse to Bælter, tror jeg dog, man maatte kunde finde Takster, der svarede til Omkostningerne, saa at man ogsaa der fik Vederlag. Og er endelig det, at disse to Bælter afbryde vore Statsbaner, et Minus i vort Land, maa vi erindre, at vi ogsaa have nogle Plus. Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Philipsen) fremhævede selv, at vi havde en temmelig ringe Anlægs kapital for vore Statsbaner. I Forhold til andre Lande have vi det ogsaa. Jeg nævner saaledes til Sammenligning et Land som Würtemberg, hvor Statsbanerne have omtrent samme Udstrækning som vore. Der er Anlægs kapitalen ca. 500 Mill. Kr., altsaa godt og vel dobbelt saa meget som herhjemme. Det tyder vel nok paa, at der ved Anlægget af Statsbanerne har været adskillige Vanskeligheder at overvinde, som vi ikke kende. Men trods den

overordentlig høje Anlægs kapital for det samme Antal Kilometer Jernbane, som vi have, er man dernede naaet til en Forrentning af Statsbanerne med 3—4 pCt. Hvis vore Statsbaner gave samme Brutto beløb, vilde de give over 6 pCt. Det forlange vi ikke. Jeg forlanger i alt Fald kun — og jeg antager ikke, der er nogen, der stiller højere Fordringer, — at man skal naa til at faa den almindelige Rente af de Penge, Statskassen har bragt i Banerne.

Saa nævnte det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds ogsaa som en Grund til, at vi ikke skulde kunne kræve Forrentning af vore Statsbaner, at vi havde en Tilbøjelighed til at anlægge urentable Statsbaner, og han pegede da navnlig paa Jylland og paa de Baner, der vare vedtagne her i Rigsdagen i Aaret 1900. Han kom ganske vist senere til ogsaa at nævne Kystbanen, og det var heldigt, synes jeg. Der har her i København været en vis Tilbøjelighed til at kaste med Sten efter de jydsk Baner, men jeg synes, at efter at de have faaet Kystbanen herovre, ere de komne til i den Grad at bo i et Glas hus, at vi Jyder herefter maa være fri for disse Stenkast. Der er jo vistnok bygget en og anden Bane i Jylland, som ikke har givet Rente eller i alt Fald ikke har givet Rente lige straks, men der er neppe nogen Sinde, selv over Jyllands magreste Egne, anlagt en Bane, der har slugt saa meget, som Kystbanen nu sluger. Jeg tilstaar, at alene den Omstændighed, at en Bane, der gaar gennem en saa velhavende og velbefolket Egn, som Kystbanen gør, giver et saadant Underskud, er mig et Vidnesbyrd om, at der er „something rotten“ i vore Statsbaners Ledelse.

Endelig nævnedes det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds som en Grund til, at Statsbanerne ikke kunde forrente sig, at vi ere blevne alt for fordringsfulde over for Statsbanerne, vi fordre for meget i Retning af Tog, i Retning af Hurtighed, i Retning af Bekvemmelighed. Dertil skal jeg sige, at det kan gerne være, det er saa, men der er da ingen anden Medicin for det, end at vi maa lære at slaa af paa Fordringerne. Og det skulde jo være en af de gode Ting ved det Systemskifte, vi have faaet, at det lod sig gøre. Tidligere var det jo saaledes fra oven, at man ofte modsatte sig berettigede Fordringer, og netop fordi man modsatte sig berettigede Fordringer, var det ikke altid let at skelne mellem de berettigede og de uberettigede, og Befolkningen var tilbøjelig til at blive